

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף קס"א - קס"ג

הלכות קריאת שמע ד' אות ט'-ט"ז

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

**ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' 03-617116**

**לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org**

דף קס"א - קס"ג

הלכות קריאת שמע ד' אות ט' - ט"ז

מי שאינו קורא ק"ש בותיקין זמנו עד ג' שעות להשלים הציור בג' מוחין דקדושה

ט) מוהרנ"ת מבאר ענין הג' שעות של זמן ק"ש, כי באמת התחלת הזמן הוא 'משכיר', אבל יש להמתין עד לפני הנץ להסמיך גאולה לתפילה, וגם לאחר כל זמן הנץ יש להקדים לקרוא מה שיותר מוקדם, ולהלכה עד שלוש שעות כשיטת המג"א, ויש זמן של שיטת השו"ע הרב והגר"א.

כי אע"פ שמציאות היהדות עומד על מה שמתחילים בלילה לקבל עול האמונה ולהתגבר בעבודת האמונה בכל דרכי הבריורים שיש בלילה, ועי"ז נשלם ציור האמונה בק"ש של בוקר^א, ואז יש להשלים אור האמונה אור המלכות בחי' עולם הבריאה בהיכלות העליונים שעולים בעמידה, ואז נמשכים נשמתין ורוחין חרתין, ויש להזדרז להשלים הציור לפני שמתקלקל ע"י ריבוי הנסיונות וע"י התעוררות כוחות ההסתרה. והרי בכל זאת יש שאין יכולים לקרוא ולהתפלל בותיקין וזמנם ג' שעות, כי הם צריכים להוסיף כח של צמצום יותר, מחמת שצריכים עוד קצת מנוחה מחולשת הנפש והגוף, או שמוכרחים ללמוד להכין לב, כי יש להשלים מציאות הציור הזה בכמה דרכים של שלשה בחינות.

ועל-כן זמן קריאת שמע של שחרית נמשך עד שלש שעות. כנגד תלת מוחין שהם בחינת הכלים שבהם נצטייר האור כנ"ל ועל-כן כשנמשך אור יום להצטייר למטה נמשך הציור שלש שעות כנגד שלשה מוחין שעל ידם הציור כנ"ל. ועל-כן כל אותן שלש שעות אז הוא זמן קריאת שמע של שחרית כדי לזכות על-ידי הקריאת שמע לצייר האור למעלה בבחינת ברכה כדי לתקן על-ידי זה כלי המוחין עד שיהיה האור נמשך ונצטייר תמיד בבחינת ברכה כנ"ל

כי מחמת שעוד לא עורר כח השלוש מוחין היינו להמשיך מציאות של שכל ומציאות החכמה לעורר האמונה, והוא ישן לגמרי, ולא עורר הבנת לב לחשוב איזה פנים של תורה ולא עורר כח הדעת לחשוב איך לקיים ובמה להזהר ולהתעורר, אז יכול להתבונן עוד לצמצם האור בבוקר להשלים הג' מוחין של בחי' קדושת הברית, הכח לרחות הרע (כמבאר ח"ב סי' ח') כי זהו בכלל תיקון הנסיון לזכות לדעת לעמוד בכל נסיון, וזה בכח מה שקרא בלילה ונשלם ציור שיוכל להתחדש באור הבוקר, ויש שאז צריך להשלים הציור עוד קצת.

בברכות יוצר 'קדוש וברוך' עולים לקבל שורש האור לפני ציורו כדי לציירו לברכה

וזה בחינת קדושה משלשת שאומרים בברכת יוצר אור קדושה משלשת היא כנגד תלת מוחין,

א היינו שנשלם הו' היכלות של בריאה ע"י הבריורים שירדה השכינה בלילה לברר.

ליקוטי הלכות ח"א דף קס"א - קס"ג הלכות ק"ש ר' אות ט'-ט"ז

חֲכָמָה בִּינָה דַעַת, פִּירוּעַ כִּי הַמַּח נִקְרָא קֶדֶשׁ וְעַל-יְדֵי קֶדֶשׁ מְשַׁלֵּשֵׁת מְקַדְשֵׁי הַתֵּלַת מַחִין שְׂיָהִיָּה בְּבַחֲיֵינַת תַּקּוּן הַבְּרִית שֶׁנִּקְרָא קֶדֶשׁה כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גֵר עָרוּה אַתָּה מוֹצֵא קֶדֶשׁה (וַיִּקְרָא רַבָּה פֶּרֶק כה) וְעַל-יְדֵי זֶה זֹכֵינ לְצִיר הָאוֹר לְבָרְכָה שְׁזָהוּ בַחֲיֵינַת קְרִיאַת שְׁמַע כַּנ"ל

כִּי בְּבִרְכוֹת דִּיּוּצַר אוֹמְרִים ג"פ קְרוּשׁ, וְעִנְיָנָה לְהַמְשִׁיךְ בַּכח הַחֲכָמָה מֵהַג' מוֹחֵין שֶׁל הַמִּידוֹת הָאֵרָה לְמִידוֹת וְנִמְשָׁךְ לְצִיר כֹּל הַשְּׁתַלְשֻׁלוֹת הָאוֹר לְטוֹבָה, בַּכח הַתְּקַדְשׁוֹת עוֹלָם הַבְּרִיאָה, כִּי נִמְשָׁךְ ג' מוֹחֵין שְׁזָה הַמְשָׁךְ הַקְרוּשָׁה כַּנ"ל, וּמִתְעוֹרֵר הָאֵרֶם לְרֵאוֹת אֵיךְ עֲבוּדַת הַמַּלְאָכִים אֵיךְ יֵשׁ לְעַבּוֹד הַשֵּׁם בְּקְרוּשָׁה וְכו', וְהֵרִי שֵׁשׁ לְהַגִּיעַ לַג' מוֹחֵין, וְלִזָּה יוֹכֵלִים לְהַמְשִׁיךְ עַד ג' שְׁעוֹת זִמְן ק"ש.

זֶהוּ בַחֲיֵינַת 'לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ ה' מִמְּקוֹמוֹ' מְקוֹמוֹ דָּא כְּתֵר כִּיְדוּעַ וְכַמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵי זְכוּרָו לְבָרְכָה בְּהַתּוֹרָה אֲמַצְעֵיטָא דְעֻלְמָא וְכו', (בְּסִימָן כד) כִּי אָנּוּ מִמְשִׁיכֵין הָאוֹר מְשַׁרְשׁוּ הַעֲלִיּוֹן מִמְּקוֹם שֶׁהוּא קִמְיָין וְסִתִּים וְלְצִירוֹ שֶׁם מִיֵּד בְּבַחֲיֵינַת בְּרָכָה בְּשִׁלְשׁ בַּחֲיֵינַת הַצִּירוֹר שְׁצִירֵיכֵין לְצִירוֹ עַל -יְדֵי הַשְּׁלֵשָׁה מַחִין שְׁזָהוּ בַחֲיֵינַת שְׁלֵשׁ קְדוּשׁוֹת כַּנ"ל

כִּי אַע"פ שֶׁהַמְשַׁכַּת ג' קְרוּשׁוֹת דִּיּוּצַר הוּא מִמוֹחֵין שֶׁל הַמִּידוֹת, מ"מ בַּכח הַשְּׁמַחָה עוֹלִים לְקַבֵּל הָאֵרֶת הַרְחָמִים, שְׁזָה עֵינֵין נוֹרָא שְׁמַתְגַּלָּה בְּתוֹ כ"ד, וְהֵרִי עֵינֵין אֲמִירַת 'בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ' הוּא לְהַמְשִׁיךְ הָאֵרֶת הַבִּינָה לְכָל הָעוֹלְמוֹת, וּמַגְלָה שֵׁשׁ לְעֵלוֹת לְמִקוֹמוֹ ית' שֶׁהוּא בַח' כְּתֵר. וְהֵרִי שׁוֹרֵשׁ הַנְּהַגַת הָעוֹלָם בַּג' עוֹלְמוֹת שְׁעִיקְרוֹ בַח' הַמַּלְכוּת שְׁמַתְלַבֵּשׁ בְּבְרִיאָה מִתְלַבֵּשׁ בְּעוֹלָם הַצִּירוֹרָה וְהַעֲשִׂיָּה זֶה נִקְרָא עֵינֵין תֵּלַת עֵלְמִין שְׁמוֹשְׁרֵשִׁים בְּרַצוֹן הַשֵּׁם הֵינּוּ בַּכְתֵּר כִּידוּעַ בְּאוֹרָא, הֵרִי שְׁעוֹלִים לְקַבֵּל הָאוֹר עוֹד פַּעַם מִשׁוֹרֵשׁ הַקִּמְיָין, שׁוֹרֵשׁ הָאוֹר שְׁעוֹדֵיין אֵינוֹ מְצוֹר, וְעַתָּה מְצַטִּיר מַחֲרָשׁ שְׁזָה עֵינֵין גַּמַר הַצִּירוֹר שֶׁל אוֹר יוֹם, וְצִירֵיךְ גַּם לְזָה בַח' זִמְן שֶׁל ג' שְׁעוֹת.

כִּי עֵקֶר הַצִּירוֹר בְּשִׁלְשָׁה הָעוֹלְמוֹת שֶׁהֵם בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה כִּי אֲצִילוֹת שֶׁם עֵקֶר בַּחֲיֵינַת קִמְיָין וְסִתִּים וְשֶׁם נֶאֱמַר לֹא יִגְדֹרְךָ רַע כִּי אֵינִי לְהַקְלִפוֹת אֲחִיזָה שֶׁם כָּלֵל כִּי שֶׁם כָּלוּ אֱלֻקוֹת גְּמוּר כִּי תִמְנֵן אִיהוּ וְגִרְמוֹי חַד בְּהוֹן וְכו' פִּירוּעַ, וְעַל-כֵּן אֵינִי שִׁיךְ שֶׁם צִירוֹר הָאוֹר לְפִי הַכְּלִי כָּלֵל רַק כְּשִׁמְתַחִיל הָאוֹר לִירֵד לְבְרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, שֶׁם מְצַטִּיר הָאוֹר כִּי עֵקֶר הַתְּחַלַּת הַצִּירוֹר הוּא מְבְרִיאָה שֶׁהִיא בַחֲיֵינַת בִּינָה דְמַקְנָנָא בְּכִרְסֵיאָ שֶׁהִיא בְּרִיאָה פִּירוּעַ וּבִינָה הִיא בַּחֲיֵינַת נִקְדַּת צִירֵי פִּירוּעַ אֲבָל אֶף -עַל-פִּי שֶׁהָאוֹר הוּא בְּבַחֲיֵינַת צִירוֹר בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה אֶף-עַל-פִּי -כֵּן כְּנִגְדַּת עוֹלָם הַצִּירוֹרָה הוּא בְּבַחֲיֵינַת קִמְיָין וְסִתִּים בַּחֲיֵינַת חֲשֵׁךְ שְׁאִין בּוֹ שׁוּם תְּפִיסָה שְׁזָהוּ בַחֲיֵינַת וּבוֹרָא חֲשֵׁךְ כַּנ"ל. וְכִשְׁיִוֵּרֵד לְצִירוֹרָה שֶׁם מְצַטִּיר יוֹתֵר בְּבַחֲיֵינַת אוֹר עַד שְׁיִוֵּרֵד וְכָּא לְמַטָּה בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה שְׁשֶׁם גַּמַר הַצִּירוֹר נִמְצָא שְׁעֵקֶר הַצִּירוֹר הוּא בְּשִׁלְשָׁה עוֹלְמוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה

בַּהַמְשָׁךְ יֵבֵא הַעֵינֵין כִּי רַק עִי"ז יֵשׁ תִּיקוּן וּבִירוּר שֶׁל הַטוֹב שֶׁנִּפְלַל לְעוֹלָם זֶה הַמוֹשְׁרֵשׁ בַּעֲשִׂיָּה, וְשֶׁם דִּיקָא עֵיקֶר מֵה שֶׁהָאֵרֶם אֵיבֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ וְאֵינִי לוֹ דֶּרֶךְ לְצִיר שׁוּם טוֹב, כִּי הוּא טְרוּד בְּדַמְיוֹנוֹת עוֹה"ז וְאֵינוֹ יוֹכֵל לְצִיר דְבַר לְהַבִּין כְּרֵאוֹי בְּאוֹר אֲמוּנָה וּדְבִיקוֹת בְּאֲחוֹרוֹת הַשֵּׁם.

וְהֵרִי יֵשׁ בַח' שְׁלֵשׁ שְׁעוֹת הֵינּוּ שְׁלֵשָׁה עוֹלְמוֹת שֵׁשׁ לְהַשְׁלִים הַצִּירוֹר בַּכח שְׁלֵשָׁה מוֹחֵין, כִּי לְפִי רִיחוּק הַמְּקוֹם שֶׁלָּנוּ יֵשׁ לְתַקֵּן בְּעֵיקֶר הַמְשַׁכַּת צִירוֹר שְׁשִׁיךְ לְכָל אֵרֶם, צִירוֹר בַּח' עֲשִׂיָּה, לְהַמְשִׁיךְ בַח' הַג' מוֹחֵין וְכֹח הַצִּירוֹר שֶׁלָּהֵם ב' בְּרוּךְ כְּבוֹד' מְאוּר הַקִּמְיָין לְתוֹךְ כֹּל הַג' עוֹלְמוֹת. (יֵשׁ לֹמַר בְּדֶרֶךְ הַבְּנַת הַדְּבַר לְמַעֲשֵׂה, שֶׁלְזָה כָּלֵל הַהִמּוֹן מִתְפַּלְלִים מְאוּחֵר יוֹתֵר, בַּג' שְׁעוֹת, וְחו"ל הַפְּלִיעֵי עַל מִי שִׁיּוּכַל לְהַתְּפַלֵּל וְחִתִּיקָן, כֹּאֲלוֹ אֵינוֹ אֲפֻשְׁרִי. כִּי צִירֵיךְ לְהַמְשִׁיךְ הַצִּירוֹר לְבָרְכָה לַג' עוֹלְמוֹת עַד עוֹלָם

(העשיה)

ובזה מוסיף עוד ענין; כי הציור הוא בשלשה פחינות פחינת אור, מים, רקיע, פידוע אע"פ שהענין מובלע, הרי זה ענין חרש, והענין שהשפע האתערותא ולתתא בחי' מ"ן, מצטייר בשלשה בחי' אור מים רקיע, וגם בחי' מאה ברכות. כי שפע הנשפע מלמעלה מ"ד, בא בתחילה בבחי' אור והוא רוחני מאד, ואח"כ מקבל איזה התגלמות בחי' מים, ואח"כ נקרש בבחי' רקיע, ומקבל מאה ברכות הרי שלשה בחינות.

ויש להתבונן שר' נתן מראה לנו בזה עניינים רבים עמוקים מאד מהו כלל בחי' העבודה - העלאת מ"ן להתעורר לעשות הכלי והציור, ואיך צריך הכלי להיות בכמה בחי' כדי לזכות לציור שהוא ברכה, כאשר מציאות ענין ברכה הוא ענין האמ"ר הזה שהוא תיקון האמונה ושם מצטייר האור הניתן למלכות ומתגלה הברכה בבריאה, והרי שכל ענין הציור הוא ג' בחינות - ציור ג' שעות.

וכנגד כל זה הם פחינת השלש שעות ראשונות של היום שהם זמן קריאת שמע כי בהם נצטייר האור כי הם שלש שעות כנגד כל השלש פחינות הנ"ל

ובזה מזכיר עוד ענין של ירידת המשכת השפע, ענין המבואר בלקו"מ סי' ס"ו; וגם למטה צריכין שיצטייר האור בשלשה פחינות שהם מקום וציור זמן כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (סימן סו) כמבואר שם שיש שלשה בחי' במחשבה בכה, ושלשה בחי' בפועל, כי כל דבר מצוה וכל מה שיש לפעול מציאות באיזה מקום ובאיזה זמן שאז נעשה ציור הדבר למעשה, ועיקר הדבר שנקרא 'להוציא לפועל' הוא שהציור הוא בדרך שמעלה כבוד השם ונהיה מצוה ולא ח"ו ציור של חטא או מה שיצא דבר לפועל בלי הפעולה והנחת שצריך להיות מזה, כמבואר שם. ועיקר הכח להוציא לפועל הוא ע"י שלימות הדיבור שנעשה מההשתוקקות וכו', וגם בזה יש הציור במחשבה שחושב איך יזכה לעשות זאת באיזה דרך וכו', שהוא בחי' ציור בזמן ובמקום, ואח"כ זוכה להוציא לפועל לברכה.

הבנת מהות ציור האור לברכה וההכרח לעסוק בה באריכות

והרי בזה פירט ר' נתן כמה דרכים של ציור האור לברכה, שזה ענין שרבינו מזכיר, אבל צריך ביאור איזה אור ומה הברכה, הרי מציאות האור הוא זה היום שמתחדש בלילה ומתחיל שפע של נשמתין חרתין בעולם, שנזכה להוציא לפועל רצון השם ע"י ע' פנים של תורה, לעסוק בתורה ומצות בכל יום ולקנות חיים נצחיים להוציא לפועל הברכה בזה ובבא, ויש לצייר

ב בחי' יסוד דיסוד ודמלכות.

ג ויש להבין שמכיון ששורש הציור הוא ח' שמות שד"י האלה הרי זה קדושת היסוד שמצטייר באמונה (אמונה מקבל כח מהצדיק ומצטייר בג' בחינות) בבחי' אור ומים ורקיע בג' בחי' בי"ע - אמונה במחשבה בדיבור ומעשה - שזה עיקר בחי' בי"ע - נר"ג, והרי זאת עיקר מציאות האמונה, ובזה נעשה ברית שם שד"י, והא הכלי של אמונה - וזה עיקר עבודת הבוקר בשלשה שעות אלו יש ללכת לביהכנ"ס והכל עוסקים בהם בעבודת השם, ועי"ז יש ציור לברכה לכל היום בכל מה שעושה.

ליקוטי הלכות ח"א דף קס"א - קס"ג הלכות ק"ש ר' אות ט'-ט"ז

בתפילת ערבית ובכל הלילה להוציא לפועל בשלשה שעות ראשונות של היום, שזה עבודת הבוקר, ועי"ז יזכה לשבר הקליפות ולזכות לאור התורה כל היום, כי יבין ויצייר לטובה מה שלומד ומקבל מהצדיק, וימצא בו כח אמונה ודעת, ויש לזכות לצייר בבחי' מקום ציור וזמן, בכל מה שמצייר בחכמה בינה ודעת, ומשלים ציור האמונה באהבה ויראה, וממשיך לתוך מחשבה דיבור ומעשה - יצירה ועשיה, והכל מכח ההתעוררות כו' שע"ז נעשה אמ"ר אור מים רקיע שיש לבוש וציור להאור, שזהו כלל המבואר בזה.

ועל-כן הם שלש שעות כנ"ל וזהו שאנו מבקשין בהושענות 'הושענא שלש שעות' שלש שעות דיקא כי בהם צריכין ישועה גדולה כדי לצייר האור לברכה כנ"ל: ר' נתן מאריך בזה ומגלה שבזה עיקר הישועה.

והנה בהלכות זאת אנו רואים מרחוק כמה עניינים נוראים נכללים בזה ומה שקיבל מרבינו, ומזבן עבודת מוהרנ"ת בכל יום בק"ש של ערבית ולפנות בוקר וק"ש של שחרית, הכל כדי לצייר האור לברכה, כי ענין זה הוא עיקר החידוש של כוחו של מוהרנ"ת לצמצם דברי רבינו לציור לברכה, באופן שיגיע האור גם לנו, כי יש ידיעת חכמת התורה ופנימיותה בכמה דרכים וכו', אבל אנו צריכים ישועה גדולה לצייר הדבר כראוי באופן שמביא לעבודת השם וגם להתחזקות ולשמחה בדרך העצה שהאדם צריך באמת, וזהו הכרח הלבוש והצמצום שרק עי"ז מקבלים התורה כראוי, שזה נוראת כוחו של מוהרנ"ת, ולזה האריך כ"כ בענין נורא זה, כי רק בזה עיקר ישועתינו. ולזאת הארכנו לבאר כל ענין כי אין דרך להבין בזה בלי האריכות.

הקב"ה עוסק בתורה ג' שעות ראשונות של היום להמשיך ציור אור לברכה

(י וזה בחינת עסק התורה של השם יתברך שהוא עוסק בתורה בשלש שעות הראשונות של היום כמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (בעבודה זרה דף ו) ולכאורה תמוה הענין מאד איך שיך אצלו יתברך עסק התורה הלא כל התורה מאתו תצא. והוא יתברך יודע כל התורה בידיעה אחת ברגע אחת.

אך כל זה הוא בחינה הנ"ל כי מצד רחמינו המרבים על ישראל על-כן הוא יתברך בעצמו עוסק בתורה שלש שעות כדי להמשיך אור התורה בבחינת ציור לטובה ולברכה למעלה קדם שירד למטה וזהו בחינת עסק התורה של השם יתברך כמו שלמטה צריכים לעסק בתורה כדי לברר הדין וההלכה כי מקדם הברור עדין האור התורה קמיץ וסתים ממנו וכפי מה שזוכה לברר הדין כן מצייר האור לפי בחינתו כמו כן השם יתברך בעצמו כפיכחול עוסק בתורה לטובת ישראל לברר ולצייר אור העליון מאד שהוא בחינת קמיץ וסתים מכל העולמות והקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה שלש שעות ומצייר האור לברכה.

ועל-כן צריך משך זמן דיקא כי הציור הוא בזמן דוקא. כי למעלה מהזמן אין משיגין הציור ועל-כן נמשך הזמן שלש שעות ראשונות דיקא כי אלו השלש שעות ראשונות של היום הם זמן קריאת שמע שבהם מציירין ישראל האור לברכה למעלה קדם שירד למטה על-ידי מצות קריאת שמע בעונתה כנ"ל ועל-כן גם הקדוש ברוך הוא יושב אז ועוסק בתורה כדי לצייר האור לברכה ולטובה קדם שירד למטה כדי שיהיה בנקל להם לישראל לצייר האור לברכה גם בשירד למטה:

כי עבודתינו בבוקר גורם שהשי"ת מרחם להודיע לנו שנמצא אור התורה כראוי, כי אנו עושים הכלי, ואז השי"ת שולח הברכה ונעשה ציור לברכה בבחי' זמן שלש שעות.

וזה בחינת אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וכו' כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה; הינו, אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים שהם מצריין האור שלמעלה להפך שמשום נמשכין עצות רעות של רשעים והדרך של החטאים וכו' כי זהו בחינת לא זכה נעשית לו סם מות בחינת (הושע יד) ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם וצריכין לשמור מזה מאד לכלי לילך בדרך עצתם שמהפכין האמת ופוגמין באור התורה על-ידי כליהם הרעים והפגומים שעל-ידי זה נתהפך להם אור התורה לעצות רעות בחינת עצת רשעים כי לא זכה וכו' כנ"ל.

וזהו כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו וכו' שצריך האדם שיהיה כל חפצו ומגמת נפשו לזכות לתורת ה', שיעטייר האור לטובה ולברכה כפי האמת ברצונו יתברך באמת שזהו בחינת תורת ה' מה שהשם יתברך בעצמו עוסק בתורה ומציר האור לטובה ולברכה וזהו ובתורתו יהגה, בתחלה היא תורת ה' ואחר כך נעשית תורתו כמו שאמרנו רבותינו זכרונו לברכה (קדושין לב) דהינו שיהיה נעשה תורתו מתורת ה' דהינו שאפלו כשנעשית תורתו, דהינו כשהוא מציר האור למטה, יהיה תורתו נעשית מתורת ה' שיהיה הציור של תורתו כמו הציור של תורת ה' שהוא בחינת עסק התורה של הקדוש ברוך הוא בעצמו שהוא יתברך בעצמו מציר האור בודאי לטובה ולברכה כנ"ל.

וזהו שסים והיה כעץ שתול וכו' וכל אשר יעשה יצליח כי זכה שיעטייר האור תמיד לברכה. ועל-כן כל אשר יעשה יצליח בודאי לא כן הרשעים וכו'. כי הם מצריין האור להפך וכו' כנ"ל וזהו כי יודע ה' דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד דרך דיקא בחינת ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם שזהו בחינת ושמנתם זכה נעשית לו סם חיים וכו' שזהו בחינת הנ"ל כפי מה שמציר האור כפי מה שזוכה לתקן כלי המחין שלו על - ידי אמונה ותקון הברית כנ"ל.

כאשר האדם רואה שאין בו שמחה וזאת מחמת איזה עבודה שרוצה לזכות כפי מה שמבין מדברי הצדיק, ועבר עליו וכו', הרי שיש לו להתעורר להבין שאינו מצויר הענין לברכה, כי גם כאשר צריכים לזכות לתורה, לחצות, ולכמה דרכי עבודה וקדושה, הרי אין המכוון שיפול לעצבות ויאוש אם לא זכה, ואין הכוונה שיהיה לו עגמת נפש מאיזה ענין שאינו עולה יפה, אדרבה הצדיק מראה לו מה יכול לזכות אז, ולא לחטוף מה שעוד אינו יכול רק להמשיך ברצון וכו', כך שכל ענין של תורה ועבודה מצטייר לברכה ומביא חיות וקרבה לעשי"ת, כי זכה לעבודת השם. משא"כ אם טועה קצת הרי יש לו התרחקות רייקא מאיזה דבר שרוצה, ומזה נופל האדם, שזה בחי' רשעים שאינן יכולים לצייר לטובה, ולזה מפחדים מכל דבר שבקדושה, ולזה מי שנהנה מזה, מקבל תורת השם מה שהשי"ת מרחם והכין לו שפע מצויר לפי מה שהתגבר באמונה ועמד באיזה ניסיון הרי זה מגיע להאיר לו, ונעשה תורתו ע' פנים של תורה שלו ממש.

מתחננים לפני ק"ש 'זהאר עינינו' שנזכה לצייר התורה לטובה, לראות מה שאני כן יכול לזכות עתה, וכא לחטוף מה שאין שייך לי

ולזה דייקא לפני ק"ש שאז יכולים להכנס לאמונה - מתפללים להנצל מחסרון קבלת אור התורה כראוי שמזה נעשה קושיות ובלבולים וספיקות והיפך מהמכוון, שזה מציאות הסתרה

ליקוטי הלכות ח"א דף קס"א - קס"ג הלכות ק"ש ר' אות ט'-ט"ז

הרעת, והכל עומד על שמירת העיניים.

וְזֶה שְׁאֵנוּ מְבַקְשִׁין קֹדֶם קְרִיאַת שְׁמַע וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ שֶׁנִּזְכָּה שִׁיאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ שֶׁנִּזְכָּה לְכוֹן הָאָמֶת תְּמִיד לְהוֹצִיא מִכָּל לְמוּדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עֲצוֹת וְדַרְכִים יְשָׁרִים לְעַבְדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִצְטַיֵּר אֹר הַתּוֹרָה אֲצֻלְנוּ לְהַפְּךָ חֵס וְשְׁלוֹם בְּבַחֲנֵינָה לֹא זָכָה וְכו'.

וְזֶה וְהָאֵר עֵינֵינוּ, עֵינֵינוּ דִּיקָא כִּי הָעֵקֶר תְּלוּי בְּתַקּוּן הָעֵינַיִם שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבָעִים פָּנִים לְתוֹרָה שְׂזוּכִין כְּפִי מַה שֶׁמְשַׁבְּרִין תְּאוּת נִיאוֹף הַתְּלוּי בְּעֵינַיִם שֶׁהִיא תְּאוּה רְעָה שְׂכוּלָל הָרַע שֶׁל כָּל הַשְּׁבָעִים אֲמִין כְּמַבָּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל וְעַל -כֵּן עֵקֶר הַבְּקֻשָׁה שֶׁנִּזְכָּה לְתַקּוּן הָעֵינַיִם לְשַׁבֵּר תְּאוּה הַנ"ל וְלִזְכוּת לְשְׁבָעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה בְּחִינַת וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ כְּנ"ל.

וְזֶה שְׂאוּמְרִים קֹדֶם קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֶרְבִית וְנִשְׁמַח בְּדַבְּרֵי תוֹרַתְךָ וְכו' כִּי הֵם חֵינֵינוּ וְכו' חֵינֵינוּ דִּיקָא בְּחִינַת כִּי הִיא חַיִּיד וְכו' הֵינּוּ שְׁאֵנוּ רוֹצִים לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּבַחֲנֵינָה חֵיִים, בְּבַחֲנֵינָה זָכָה נַעֲשִׂית לֹו סֵם חֵיִים וְלֹא לְהַפְּךָ חֵס וְשְׁלוֹם כִּי אֲנוּ עוֹסְקִים עֲכָשִׁיו לֹאמֹר קְרִיאַת שְׁמַע וְלִיחַד שְׁמָךְ וְלִכְלָל בְּאַחְדוּתְךָ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִזְכָּה שִׁיצְטַיֵּר הָאוֹר לְמַעַלָּה בְּבַחֲנֵינָה בְּרָכָה וְחֵיִים וְכו' כְּנ"ל עַד שֶׁנִּזְכָּה לְקַבְּלוֹ גַם לְמַטָּה בְּבַחֲנֵינָה בְּרָכָה, בְּבַחֲנֵינָה זָכָה נַעֲשִׂית לֹו סֵם חֵיִים כְּנ"ל:

הרי שבק"ש של שחרית וגם ערבית מתפללים להתרובק באמונה כדי לזכות לקדושת הברית ולצייר הכל בראוי באור האמונה, שהוא להיות נכלל באחדות השם.

המשכת הפרנסה ע"י ציור האור לטובה ולברכה

וגם לענין המשכת ברכת הפרנסה שהוא בחי' גשמים מתגלה ענין זה שאלת טל ומטר לברכה בברכת השנים, בחו"ל שמבקשים הגשם רק אחרי ס' יום מהתקופה (יש להבין שבא"י ישראל נעשה הציור לברכה שבועיים אחרי שמחת תורה, [שהם ג' שבועות אחרי המשכת החסד של יום א' רסוכות שמתחילים ניסוך המים] ושונה תחילה, אבל בחו"ל שיש קלקול הציור, יש לתקנו ע"י בחי' ס' תיבות דברכת כהנים לתקן החסד בחי' קמץ.

יא) וְזֶה בְּחִינַת וְתַן טַל וּמָטָר לְבָרָכָה שֶׁזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי אֲמוּנָה עַל-יְדֵי קְרִיאַת שְׁמַע כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּקְרִיאַת שְׁמַע הַשְּׁמָרוּ לָכֶם וְכו' וְסַרְתֶּם וְעַבְדְתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְכו' וְעַצֵּר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְכו' הֵינּוּ כְּשׁוֹפְגִין בְּאֲמוּנָה אֵין מְצִירִין הָאוֹר לְבָרָכָה, וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַקְּלָלוֹת חֵס וְשְׁלוֹם שֶׁנִּתְקַלְלָה הָאָרֶץ בְּעִבּוֹר הָאָדָם שֶׁפָּגְמָה בְּאֲמוּנָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרָכָה וְאֵן נַעֲצֵר הַמָּטָר כִּי אֵין הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין אֲלָא בְּזָכוּת אֲמוּנָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרָכָה (תַּעֲנִית ח) שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִצְטַיֵּר הָאוֹר לְבָרָכָה, בְּחִינַת גְּשָׁמֵי בְּרָכָה, בְּחִינַת וְתַן טַל וּמָטָר לְבָרָכָה.

וְזֶה בְּחִינַת הַזְּכָרָת גְּשָׁמִים וְשְׁאֵלַת גְּשָׁמִים וּבֵין הַזְּכָרָה וְהַשְּׁאֵלָה נִמְשָׁךְ הַמְּשׁוֹךְ זְמַן כִּי מִתְחַלֵּין לְזָכֵר הַגְּשָׁמִים בְּשִׁמְנֵי עֲצֵרַת וְהַשְּׁאֵלָה הִיא שְׁשִׁים יוֹם אַחַר הַתְּקוּפָה כִּי בְּתַחֲלָה מְזַכְרִין הַגְּשָׁמִים לְבָד וְאֵין מְבַקְשִׁין עֲלֵיהֶם וְאֵן מְמַשְׁכִּין אֹר הַשְּׁפַע שֶׁל בְּחִינַת הַגְּשָׁמִים בְּבַחֲנֵינָה קְמִיץ וְסִתִּים שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַזְּכָרָה שֶׁמְזַכְרִין רַק גְּבוּרָתֵנוּ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ יִכּוֹל לְהוֹרִיד גְּשָׁמִים אֲבָל אֵין מְצִירִין עַדִּין הָאוֹר שִׁיכָל לִירַד לְמַטָּה כִּי אֵין מְבַקְשִׁין עַדִּין עֲלֵיהֶם שִׁירְדוּ וְיִצְטַיֵּרוּ עַד הַשְּׁאֵלָה שֶׁאֵן מְבַקְשִׁין שִׁירְדוּ הַגְּשָׁמִים, דִּהֵינּוּ שִׁיצְטַיֵּר הָאוֹר לְמַטָּה בְּבַחֲנֵינָה גְּשָׁמֵי בְּרָכָה, בְּחִינַת וְתַן טַל וּמָטָר לְבָרָכָה.

ועל-כן נמשך זמן בין ההזכרה והשאלה כי ציור האור צריך המשך זמן כנ"ל וזה בחינת ששים

יום אחר התקופה שאז השאלה בנגד ששים אותיות שבברכת כהנים שעל-ידי זה נצטיר האור לברכה בְּרַלְקָמֶן:

כשנתקלקל הציור ומת עזרא הסופר עי"ז באה הקדושה במצור, בלי ציור לברכה

עיקר קלקול הציור הוא במה שהכל יודעים מיהרות ותורה, אבל מציירים שזה אינו שייך היום ובאים לפרוק עול כי לא קבלו הברכה ומתיקות אור התורה כראוי, עד שיש ציור של שקר ממש, הן אצל הרשעים והן אצל כל מי שנופל מלימוד התורה והזהירות כי לא זכה נעשה לו וכו', כי אין לו ציור לברכה שמושך הלב להשי"ת וזה מחמת קלקול המח וכו', והרי יש מי שיכול לרפאות אותו כמו שר' נתן מצייר האור לברכה, אלא שזה נעלם מאד שזה בחי' מה שכתבו התורה יונית, ונעשה ציור היפך הברכה כמו שיכולים לפרש הכל בהיפך בלי דברי חז"ל וזה היה בחי' טבת, ומת עזרה הסופר בט' טבת, שזה בחי' הסתרת המשכת אור תורת משה ע"י עזרא הסופר, שגם הוא היה ראוי שינתן תורה על ידו, ועי"ז בא הקדושה במצור, כי אין ציור הברכה לקבל אור הנשמה.

יב) כאשר נזכה להרגיש את הלימוד של הלכה זו שהוא כלל מציאות היגיעה של מוהרנ"ת לצמצם האור לברכה וכו', כאשר רואים מרחוק מה נכלל בענין הזה, הרי יש בזה פלא איך שגילה בזה ענין הסתלקותו ב' טבת, כי כלל ענינו הוא הרי לתקן זאת ודי בזה. וזהו בחינת עשרה בטבת בחינת השלש צרות שארעו בטבת שחושב שם בהסליחות שמת עזרא הסופר ונכתבה התורה יונית בימי תלמי המלך והתחיל חרפן בית המקדש פי כלם הם בחינת אחת, בחינת פגם הנ"ל הינו שקשה לצייר האור לברכה מחמת השלש צרות הנ"ל.

כי מת עזרא הסופר שהיה כותב ספר תורה והוא לגל קדשתו היה כותב הספר תורה בקדושה גדולה והיה מצייר האור לברכה בודאי. ועכשיו מי יקום בעדנו ואידו מוצאין סופר כזה שיכתב ויציר לנו אותיות התורה הקדושה בבחינת ברכה עד שכל העוסקים בספר תורה כזאת יאיר עיניהם בהתורה ובגלל יצירו האור לברכה פי כבר נצטיר לטובה על-ידי הסופר ההגון.

ולא די שאברנו סופר כזה שהוא עזרא הסופר שהיה מצייר בכתבתו האותיות של התורה לברכה, אף גם בעונותינו הרבים נכתבה התורה יונית שהוא ההפך ממש מכתבת ספר תורה של עזרא הסופר מהפך אל הפך פי הם בודאי מציירים אור התורה להפך על-ידי כתיבתם והעתקתם שמוזה נמשך כל האפיקורסות והכפירות של המחקרים והפילוסופים שמהפכים דברי אלהים חיים ומהפכים דברי התורה הקדושה לאפיקורסות וכפירות שלהם רחמנא לצלן ועל-פן הם רוצים לחנף את הבנים בלמוד מקרא לבר בלי פרוש רבותינו זכרונם לברכה שבגמרא ומדרשים ואגדות כי הם רוצים לצייר חס ושלום אור התורה כפי בליהם הרעות כפי מחיהם הפגומים והמקלקלים מאד מאד על-ידי רבוי תאות נאוף שהם משקעים בה מאד כמפרסם וכאשר הם יודעים בעצמם ועל-פן אינם רוצים שיעסקו בניהם בגמרא ומדרשים של רבותינו זכרונם לברכה שכבר התחילו לצייר אור התורה קצת ולפרשה לטובה.

וזה בחינת חרפן בית המקדש כי בבית המקדש היו כהנים עוסקים בעבודתם ועל-ידי זה היו ממשיכין כל ההשפעות והברכות כי היו מציירים האור לברכה פי הכהנים הם מבחינת קמץ בחינת וקמץ הכהן ויש להם כח על-ידי עבודתם להמשיך האור מבחינת קמץ לצירי לצירו בבחינת ברכה, שזהו בחינת ברפת כהנים שמסרה התורה להם לברך את ישראל פי הם יכולים

ליקוטי הלכות ח"א דף קס"א - קס"ג הלכות ק"ש ר' אות ט' ט"ז

להמשיך האור מקמץ לצירי לצירי לברכה כנ"ל. וכמבאר מזה לעיל בהלכות ברכת התורה ובהלכות פסח עין שם:

פעולות כחו הגדול של הצדיק המופלג

יג) בתוך ביאור ענין הק"ש שאומרים לפני אמירת הקרבנות, חוזר לכאר יסודות ענין מציאות הציור לברכה ומה שהזכיר מקודם ענין הציור בג' עולמות בריאה יצירה ועשיה. ובה מברר יסוד גדול מה שהכל נבוכים ואינם מבינים מה המעלה של הצדיק המופלג דייקא ומה הוא גדול יותר, כי ניגשים לענין הזה בדרך שאינו כראוי כלל כאילו ע"י שמפליגים במעלת הצדיק הגדול מורידים מעלת צדיק השני, ומזה נכנסים לזה בדרך שאינו לברכה לקבל אור האמונה מכל דרגות הצדיקים ומה שיש לקבל מקדושת הצדיק המופלג, כאשר באמת הם יכולים לעזור לנו להכנס לעבודת השם ולרפאות הנפש, כי עולה לשורש הציור וממשיך הציור למטה כמ"ש להלן.

וזו בחינת קרבנות שאומרים קדם התפלה ואז אומרים קריאת שמע וזה בחינת מה שצריכים לראות ולהשתדל להתקרב לצדיק הגדול ביותר מאד וכל מה שהוא חולה בנפשו ופגום יותר ויותר הוא צריך צדיק גדול יותר שיוכל לתקן גם נפשו הפגומה מאד כמבאר מזה בהתורה מישרא וספינא (בסימן ל) הינו על-פי המבאר למעלה כי הצדיק צריך אמונת גדולה וחכמה יתרה לתקן נפשות הפגומים כי אי אפשר לומר להם תורה בפשיטות כפי מה שהם צריכים מחמת שפליהם פגומים מאד וכל מה שיאמר להם יהיה נפגם ונתקלקל אצלם על-ידי פליהם הפגומים על-ידי פגם הברית שלהם כי אין יכולין לתפס דבוריו של הצדיק כי אם כפי תקון הברית שהוא תקון המחזין שהם הכלים לתפס ולקבל אור התורה והאמת של הצדיק ומאחר שפליהם פגומים מאד אם פן מאין יבא עזרם. על-כן צריך הצדיק לתחבולות רבות מאד להמשיך אור התורה והעצות הקדושות בדרך נפלא ונורא מאד עד שיגיע לאזנם עד שייבנו פשיטות העצה באמת לאמתו איך ליצאת מאפלה לאורה.

וכל זה הוא בחינה הנ"ל הינו שהצדיק בגדל קדשתו ותקף מעלתו הרמה למעלה למעלה במקום שאין יד שכל אנושי מגיע לשם זה הצדיק יכול לציר האור גם למעלה למעלה במקום שאין יד הקלפות והסטררא אחרא שולטין שם, ואזי יכול להמשיך האור מתקן ומציר לטובה למטה עד שלא יוכלו פגם פליהם לקלקל האור ולצירו להפוך, אדרבה זה האור המתקן והמציר לטובה יתקן ויזכר פליהם כי יזכו על-ידי האור הזה לתקון הברית שהוא בחינת תקון הכלים של האור שהם בחינת המחזין כנ"ל והעקב אם יזכו להאמין בו באמונה שלמה שעל-ידי זה הם נכללין בו ומקבלים ממנו האור כפי מה שציריו הוא מלמעלה עד למטה למטה לטובה ולברכה:

בזה עוסק בעיקר מציאות הנפש של האדם שהוא כפי מציאות תיקון מעשי, ומה שכבר נפל ואיבר חלקי הנפש והרוח וכו', שע"ז אינו יכול להביך מה העצה והדרך מה אור הצדיק כי כל אור ועצה מתחשך אצלו מהמכוון אם יקבל זאת לפי דעתו, מה יש לעשות שכן יוכל לקבל, הרי מבואר שהחטא גורם שאין יכול לקבל אור בחי' עשיה [זה מבואר בהמשך בענין קרבנות שהם בחי' עשיה] שהוא אמונה בפשטות המעשים שהשי"ת רואה המעשה, שמזה יכול להחיות נפשו בתמימות ולבא לזהירות, ובה נמצא עיקר הציור במקום זמן, מציאות המשכת השפע לכל מה שצריכים. ואם אין לו באותו היום כלי מוכן ע"י תשובה וכו' אינו יכול

לקבל הברכה, ומזה כל החסרון של השפע.

וכן אם חסר כח בחי' יצירה שהוא בחי' רוח החיות של ציור המידות, חיות מצות התורה שצריך להתגלות בתפילה בזמירות, ולהחיות רוח חיים כל היום, הרי אם החטא היה עם רוח שמקלקל הכלי של רוח, אינו יכול לקבל הרוח חיות של התורה, ואם ימשך לו שפע הרי יקלקל זאת, כמו שבענין עשיה יתקלקל השפע ואין בו אמונה פשוטה, הרי זאת עיקר ביאור מ"ש בהמאמר שבלעם רצה לקלקל הציור כי למעלה אינו מצומצם ויכל לקלקל הדבר, כי בלעם הוא כח החטא והחסרון שיש בכל אדם.

וכח התקון הוא שנמצא בחי' משה שיכול לצייר האור בשורשו גם בבחי' עשיה ויצירה, ותיקון הנשמה - תיקון המחשבה שהוא הציור של בחי' בריאה שנעשה בתפילה כנ"ל, כי עולה לשורש השפע שזה בודאי ענין נעלם וכו', אבל ענינו שבונה בחי' צמצום ששייך לבריאה לנשמה, ומה ששייך לרוח ליצירה, ומה ששייך לעשיה ע"י אור של תורה ועצות אשר מי שיקבל ויאמין בזה מקבל אור מצויר שגם החסרון שיש בו לא יבטל זאת אם יקבל באמונה, וזהו נוראת כוח של רבינו -אם מקבלים הדבר באמת מתוך אמונה והתכללות באחדות השם, שזה עיקר דרך הקבלה לחיים כנ"ל.

כי כבר מבאר לעיל קצת שמה שהוא בחינת קמיץ וסתים למטה, למעלה במדרגה הגבוה יותר הוא בבחינת צירי בבחינת ציור וכו' כנ"ל, ועל-כן הצדיק שהוא גבוה מאד במדרגה גבוה מאד הוא יכול לצייר כל האורות שלמעלה במקומותיהם העליונים שנחשבים אצלנו לבחינת קמיץ וסתים כי מדרגתו גבוה מאד, ועל-כן כל מה שהוא פגום יותר הוא צריך צדיק גדול ביותר שיעסק בתקון נפשו הינו שצריך צדיק גדול ביותר שיוכל לצייר האור למעלה למעלה יותר ולהמשיכו בבחינת ציור ותקון לטובה למטה למטה יותר, ולא יוכלו לגע בו ידי זרים כי האדם על-ידי חטאו הוא יורד למטה, ופוגם למעלה שמסלק האור מהעולמות השייכים לשורש נשמתו, והכל כפי הפגם בן יורד למטה למטה וכן פוגם למעלה למעלה.

למשל כשחס ושלום פוגם בעברה אחת, אזי כפי הפגם בן מסלק האור מאיזה עולם. כגון שיש שאינו פוגם בחטאו כי אם בעולם היצירה ואז גם ירדתו למטה אינו ירידה גדולה כל כך, וכשחס ושלום פוגם יותר אזי מגיע הפגם חס ושלום בעולם גבוה יותר וגורם אחיזת הקלפות וסטרוא אחרא גם שם ואזי ירדתו גם בן עמקה יותר חס ושלום, וכן להלן חס ושלום. נמצא זה שפגם בעולם היצירה וגרם אחיזת הסטרוא אחרא שם אזי אם יהיה נמשך האור שקמיץ וסתים מבריאה ליצירה כדי שיעטיר ביצירה פנהוג תמיד, לא היה אפשר לו לקבל שום עצה ולשוב אל ה' כי כשיצטרך לצייר האור ביצירה יצטיר להפך חס ושלום על-ידי הסטרוא אחרא והקלפות שגרם להתאחז שם על-כן בהכרח שיתקרב לצדיק גדול כזה שיש לו כח לעלות לעולם הבריאה שגבוה יותר ולצייר שם האור לטובה ולברכה ולהמשיך זה האור בבחינת ציור לברכה עד מקומו שנפל לשם על-ידי חטאו באופן שלא יגעו בו ידי זרים שהם הקלפות והסטרוא אחרא הנאחזין בו כדי שלא יוכלו להפך דעתו מן האמת שלא יוכלו לצייר האור להפך חס ושלום.

וכן כשפוגם יותר ופוגם בעולם גבוה יותר, הוא צריך צדיק גדול וגבוה יותר שיוכל לעלות לעולם גבוה עוד יותר ויותר לצייר שם האור לברכה ולהורידו למטה למטה יותר למקום שנפל לשם חס ושלום, וכן להלן חס ושלום, עד שיש שנפלו כל כך ופגמו כל כך עד שפגמו בכל העולמות שלמעלה עד למעלה למעלה עד אור העליון שהוא בחינת קמיץ וסתים ממש ששם

ליקוטי הלכות ח"א דף קס"א - קס"ג הלכות ק"ש ר' אות ט'-ט"ז

עקר בחינת קמיץ בי הוא קמיץ וסתים מכל העולמות שלמעלה וכשפגמו כל כך גם ירדתם עמקה מאד מאד עד שיש שנפלו לשאול תחתיות ומתחתיו רחמנא לצלן, ואז אי אפשר לתקנם כי אם על-ידי הצדיק הגדול במעלה מאד מאד שיכול לעלות למעלה למעלה עד אין סוף ולירד עד אין תכלית והוא יכול לציר האור גם למעלה מעלה כי הוא ממשיך האור מבחינת הקמץ העליון שאין למעלה ממנו שהוא בחינת כתר עליון, שהוא למעלה מכל העולמות והספירות, ומשם הוא ממשיך האור ומצירו שם בבחינת ברכה כי בגדל כחו וחכמתו יש לו כח לציר האור גם שם והוא ממשיך האור בגדל כחו דרך כל העולמות. ומצירו בכל עולם ועולם לטובה ולברכה עד שממשיך עצות טובות בחינת אור מציר לברכה למטה למטה עד שמגיע הארה ותקון אפלו לאלו הנפשות שנפלו למטה למטה מאד למקום שהם שם, כי כל מה שהצדיק עולה למעלה יותר ומציר האור למעלה יותר הוא יכול להמשיכו למטה למטה יותר. כמובן כל זה בדברי רבנו זכרוננו לברכה ועל-כן כל מה שהוא חולה בנפשו יותר ויותר הוא צריך רבי גדול שהוא צדיק גדול ביותר כנ"ל:

מעלת אמירת הקרבנות וקטורת בכוונה, להמשיך ציור מבוזר עד עולם העשיה למטה

אחרי שמוכן ענין תיקון הצמצום של העולמות בי"ע וכו' שאין דרך אחר לקבל ברכה, ואיך עיקר התיקון ע"י המשכת אור הצדיק שכבר צייר את האור בשורשו, ומדקדק להודיע שזה ע"י ששומעים מקבלים העצות והלימוד שלו באמונת צדיקים שזהו מתנה מצויר לחיים, כי בזה נמצא ההמשכה לעשיה והיצירה היינו העצות, לשמוע בפשטות העצה לשמור העצה בענין תפילה בענין לימוד להיות בשמחה וכו', לעשות ולקבל רוח חיים ולבנות אור המחשבה בחי' בריאה באור התורה של הצדיק שמצומצם בדברי מהרנ"ת.

ענה ממשיך לבאר ענין תיקון העשיה והקרבנות שזה תחילת התפילה, כי כח הקרבן הוא לקרב ולאחד כל העולמות עד א"ס, ובהו יובן גדול כח אמירת קרבנות ולמה זאת מוכרח ורק עי"י יש מחילת העון בביהמ"ק, ועלינו לומר כך הקרבנות בהתעוררות זה, כי זה מתנה לצייר האור לטוב במקום הכי נמוך, כי כל מה שאדם החסיר מצות או עבר ל"ת של האור של אותו בחי' בכמה וכמה דרכים ואין לו כלי לקבל, הרי יש תיקון של ק"ש הראשונה וקרבנות שזה עיקר ההתחלה.

וזה בחינת קרבנות וקטרת כי איתא שסלוקא דקרבנין עד אין סוף ואף-על-פי-כן אנו אומרים קרבנות לתקן עולם העשיה שהוא עולם התחתון ביותר פירוע, הינו כנ"ל כי קרבנות יש להם זה הכח לעלות למעלה למעלה ולתקן ולציר האור שם במקום שאין יד הקלפות יכולה להגיע לשם על-ידי שום פגם שב'עולם יהיה איך שיהיה, כי הקרבנות עולין עד אין סוף שהוא למעלה מן הכל והם ממשיכין האור משם ומצירין האור שם למעלה למעלה ומשברין כח הקלפות עד שמורידין האור למטה למטה ומבטלין ומשברין כל הקלפות והסטרא אחרת הנאחזין אפלו בעולם העשיה ששם אחיזתם ביותר גם אותן מבטלין הקרבנות על-ידי גדל כחם על-ידי עצם האור שהמשיכו מלמעלה מעלה בבחינת ציור לברכה כנ"ל.

וזה בחינת קטרת שהוא המבחר מכל הקרבנות כי קטרת עולה למעלה מכל הקרבנות עד שמציר האור לטובה למעלה למעלה עד שמכניע בו ומבטל עמקי עמקי הקלפות ומוציא כל

הנפשות וכל ניצוצות הקדושה משם שזהו סוד אחד עשר סמני הקטרת הינו כנ"ל שכל מה שעולין מעלה יותר יכולין לתקן הקדושה שנפלה לעמקי הקלפות ביותר שבשביל זה צריכין להתקרב להצדיק הגדול ביותר כנ"ל ולזה יש לומר קרבנות וקטורת באמונה גדולה שהוא ממש במקרב ומתקן וכו', כי נכנס לציור של עבודת השם במקדש.

כח הצדיק יותר מכה"ג שנכנס לפני ולפנים, להמשיך רחמים ולתקן הכלי

והכל מושרש בעבודת הקטורת של יוכ"פ; וזהו בחינת יום הכפורים שאז נכנס הכהן גדול לפני ולפנים עם קטורת לכפר על בני ישראל הינו כנ"ל שכל מה שצריכין להמשיך בפרה ותקון להניצוצות שבמעמקי הקלפות יותר צריכין לעלות למעלה יתרה יותר, ועל-כן ביום הכפורים שהיה צריך הכהן גדול לכפר על כל בני ישראל על כל החטאים והעונות והפשעים שגורמו לירד לעמקי הקלפות חס ושלוש על-כן היה צריך לעלות למעלה למעלה יותר שזהו בחינת מה שנכנס לפני ולפנים שאז נכנס למקום שנכנס לקדושה עליונה וגבוה מאוד מאוד למעלה מכל העולמות כמו שכתוב (ויקרא טז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקדש וכו' ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי ברכות פרק א) וכל אדם העליון וכו' והבן היטב להיכן נכנס הכהן גדול, וכל זה כרי לכפר על כל החטאים כרי לתקן אותם שנפלו לעמקי הקלפות כנ"ל.

והצדיק האמת הוא גדול יותר אפלו מן הכהן גדול שנכנס לפני ולפנים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה ד) יקרה היא מפנינים-מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים כי יש עברות שגם הכהן גדול אינו יכול לכפר עליהם ביום הכפורים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא פרק ו) שיש עברות שיום הכפורים תולה ומיתה מכפרת, אבל התלמיד חכם האמת יכול לכנס עוד לפני יותר ויותר, ולהמשיך בפרה ותקון גם להם וכנ"ל וזה (משלי טז) חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם וכפרנה הינו שיש עונות שגורמים חמת מלך חס ושלוש עד שאין מועיל להם אפילו הכפרה של הכהן גדול ביום הכפורים כי אם מלאכי מות. שאין נגמר בפרתו עד המיתה בחינת יום הכפורים תולה ומיתה מכפרת אבל ואיש חכם וכפרנה כי החכם האמת שהוא בחינת הצדיקים אמתיים יכולים לתקן הכל אם יזכה להאמין בהם באמת כנ"ל:

כי מציאות תיקון הכלי הוא הרי תיקון החטא, ותיקונו בכח הרחמים של יוכ"פ שיש להאמין בו, והוא כוחו של כה"ג לעורר למעלה בבחי' וכל אדם לא יבא' מקום שאין ציור, למעלה מכל אדם, ומוהרנט"ח חוזר להודיענו בביור שזה נמצא בכוח של רבינו, ויש לנו על מה לסמוך ולהאמין, בזה הרי מודיע שורש ענין כח הצדיק המופלג שמי שרוצה לבבין יכול להבין כל הענין היטיב מתוך המבואר בזהר לענין כח יוהכ"פ וכוחו של רשב"י והצדיקים שיכולים לעורר מידות הרחמים.

בק"ש אנו נכללים בו ית' ובצדיקיו האמיתיים ובתורתם הקדושה

ההתבקות הראשונה בבוקר לאור הצדיקים הוא בק"ש הזה שבכוחו מתתקן עשיה, ויכולים לקרוא פרשת קרבנות וקטורת וכאלו הקריבום, כי זהו התנחלת הקמת האמונה להכלל באחדות השם בצדיק אמת ובתורתם ששם הצמצום המצויר לטובה.

(יד) ועל-כן אומרים קריאת שמע קדם פרשת הקרבנות כי עקר התקון של הקרבנות וקטרת שיש להם כח לעלות למעלה למעלה ולציר שם האור לברכה וכו' כל זה זוכין על-ידי קריאת

שמע שהיא אמונה שזהו העקר שעל-ידי זה נכללין בו יתברך ובצדיקיו האמתיים ובתורתם הקדושה וזוכין להמשיד האור בבחינת ציור מלמעלה לטובה ולברכה שעל-ידי זה זוכין אחר כך שיתתקן הכל כי זוכין אחר כך לקבל עצות נכונות, עד שיזכה לתשובה שלמה שזהו בחינת קרבנות שמכפרין שאומרים אחר הקריאת שמע כי הקרבנות הם בחינת תשובה כמו שכתוב (ויקרא טז) והתודה עליו וכו' כי עקר בחינת תקון הקרבנות שהוא בחינת פפרת עונות שזהו בחינת תקון התשובה זה זוכין רק על-ידי אמונה שהיא בחינת קריאת שמע כנ"ל: מוסיף להזכיר שכמו שעיקר ההתחלה הוא אמונה, המכוון הוא אמונה שמביאו אח"כ להתעוררות של תשובה שרוצה לתקן בתפילה בבחי' קרבן.

ק"ש עם דמעות - כלי זיין גם למי שעוד עובר עליו נסיונות קשים

טו) והנה מבאר בהתורה הנ"ל שקריאת שמע עם דמעות מכניעין תאות נאוף לגמרי, ועל-כן זה שרגיל בהרהורים חס ושלום צריך לבכות בשעת קריאת שמע וכו' עין שם.

זזה סוד (בראשית מו) ויבך על צואריו עוד, הנאמר ביוסף כשכא ליעקב ואמר רבותינו זכרונם לברכה שיעקב היה אז קורא את שמע, זה בחינת סוד הנ"ל בחינת בכיה בשעת קריאת שמע כדי לבטל תאות נאוף שהוא רע הכולל מפלל ישראל שהיו תלויים בהם, כי יעקב ויוסף פחדא חשיבי, ועל-כן הבכיה של יוסף וקריאת שמע של יעקב נחשב לאחד, וכל זה היה בשעת כניסת יעקב עם השבעים נפשות לגלות מצרים שעקר הגלות היה בחינת הנ"ל מה שצריכים הנפשות של בית יעקב להצטרף ולהתנסות בגלות של שבעים אמות ובתאוותיהן שהעקר הוא תאוה הכללית שהוא רע הכולל כנ"ל, שזהו בחינת גלות מצרים (וכמבאר בהלכות פסח).

ועל-כן אז בעת כניסתן לשם קרא יעקב את שמע כי על ידי קריאת שמע מכניעין זאת התאוה ויוסף הוסיף לבכות על צואריו אז כדי להשלים התקון הנעשה על-ידי הבכיה בשעת קריאת שמע כי יוסף ידע שהזהמא של מצרים גדולה כל כך עד שאין די לבטל זהמת מצרים שהוא רע הכולל הנ"ל על-ידי קריאת שמע לבר, רק צריכין גם לבכות בשעת קריאת שמע, וכנ"ל כי עקר הבכיה שהוא לגרש המרה שחורה שפחה בישא וכו', שמשם תאות נאוף זה נעשה על-ידי יוסף דיקא כי הוא היה לו הנסיון עם השפחה בישא נשג"ז וכבש יצרו נמצא שעקר המלחמה עם השפחה בישא הוא על-ידי יוסף הצדיק, ועל-כן הוא דיקא בכה לגרש בחינת השפחה בישא אפא דערב רב שהוא טחול מרה שחורה לגרשה על-ידי הדמעות.

ויעקב קבל אז על מלכות שמים בקריאת שמע, שבכח הזה מגרש יוסף הצדיק השפחה בישא על-ידי הדמעות, כי עקר בחינת קריאת שמע נמשך מבחינת יעקב - ישראל בבחינת שמע ישראל ישראל סבא שהוא נכלל באחרותו יתברך בבחינת ה' אלקינו ה' אחד, ובכחו יש לנו בני ישראל כח לקבל עלינו על מלכות שמים וליחד שמו יתברך בקריאת שמע בכל יום, כי יעקב ויוסף פחדא חשיבי ועקר תקון נפשות ישראל לזכות לעמד בנסיון בגלות מצרים שהוא בחינת הצרוף של התאוה הנ"ל, הוא על-ידי שניהם דיקא כי למחיה שלחו אלקים לפניהם כי על-ידי שעמד בנסיון על-ידי זה הכניע זהמת מצרים, ועל-ידי זה יש כח לישראל לעמד בנסיון של תאוה זאת ועקר כחו לעמד בנסיון היה על-ידי יעקב כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (סוטה לו) דמות דיקונו של יעקב נזדמנה לו כי שניהם יעקב ויוסף פחדא חשיבי אך עקר בחינת המלחמה הוא בבחינת יוסף כנ"ל ועקר קבלת על מלכות שמים שעל-ידי זה יש לו כח להלחם

הוא בחינת יעקב ועל-כן שניהם נכללו יחד בשעת קריאת שמע, ויוסף בכה אז שעל-ידי זה גרש השפחה בישא רע הכולל הנ"ל בכה הקריאת שמע של יעקב שקרא אז שזהו בחינת בניה בשעת קריאת שמע הנ"ל שעל -ידי זה מבטלין לגמרי תאוה הנ"ל, וכל זה היה בשביל כלל ישראל כדי שיוכלו לעמוד בנסיון בתאוה זאת ולזכות לשבעים פנים של תורה שהוא בחינת קבלת התורה אחר יציאת מצרים וכמבאר מזה בהלכות פסח:

מגלה שענין הק"ש שיש בו כח להכניע הוא כלליות של יעקב ויוסף כמ"ש ויבך וגו' כי יעקב הוא שורש הכלליות בהש"ת, ויוסף הוא הצדיק שמשפיע לכל נפשות ישראל, כי רק בכח הצדיקים שיש להם בחי' כל בחי' יוסף, שייך להתקרב להש"ת.

שורש ענין הדמעות הוא התחברות יעקב ויוסף, שלאחר שזכה לאור האמונה, להמשיך להתדבק באור הדעת שבדברי הצדיק

ויש להבין גם שזאת מחמת שיוסף הוא מצייר האור לברכה, והנה בוודאי רצון מהרנ"ת לגלות בזה איזה ענין ששם נמצא הכח של ק"ש להוריד דמעות כאשר מבאר שזה ביטול הרע של קליפת מצרים, וכמ"ש רבינו שזה הכח של כל מי שעובר הנסיון, ויש להבין שהמכוון הוא שבתורת הצדיקים בדברי רבינו יש מה שהוא לבוש של אור פנימיות התורה אור השכל, בדרך שאנו יכולים לקבלו שזה נוראת כח הצדיק, אבל פנימיות דבריו הם דרכי השכל איך חושבים מאחרות השם בכלליות ובפרטיות, איך נכללים לגמרי באחרות השם במחשבה, וזוכרים לדיבור ומעשה שנכלל באחרות ממש.

והרי יש שהארם לוקח תורת הצדיק ומתחזק או מתעורר רק במה שמאיר בו העצה הפשוטה, אבל יש שהארם מבין שעיקר מכוון דברי הצדיק הוא שאחרי שמתנהג ומתעורר וכו' ימשיך לקבל אור האמונה והדעת שבכלים הנוראים שמגלה איך השם אחד ממש, שזהו פנימיות הלימוד אשר מקבלים לברכה כאשר זוכים לחיקון הציור והכלי מקודם.

וזהו ענין יעקב שהוא אור הדעת שמתאחד ליוסף - לצדיקים מופלגים שימשיכו הדעת לכל דור, שבתוך דבריהם יש למצוא אור השכל בחי' יעקב שאז מתברר שהכל לברכה, כאשר כל ההתחלה היה ע"י אמונה, עכשיו מתברר האמונה ונהיה דעת שזה עיקר הברכה, שזהו נשמתן חרותן.

וזה ענין הדמעות שמקבל איזה הארה של עצות שהיה בו אמונה להתחיל, ושם יאיר בו ענין של שכל אשר יביא לו דמעות, שזה התאחדות יעקב ויוסף ועי"ז יוכל להכניע שפחה בישא לעמוד בנסיון (הרי שכמו שההתחלה אמונה - גם הסוף אמונה, והכל מתקשר לענין הנ"ל, גם ענין יעקב יוסף מתקשר להנ"ל ממש ממש, והמכוון שכמו שכלל הכלי מקבלים ע"י אמונה ואמונת צדיקים, הרי מי שמוחו פגום ודעתו מעורב יותר הוא צריך להתאמץ מאד לבכות להשי"ת שיאיר בו גם נקודה של שכל ממש נקודה של נשמה גם לפני שזכה בזה, ועי"ז יכנס בו ידיעה גדולה במציאות השם שזה בחי' יעקב שזכה לזה ע"י בחי' יוסף, האור המצויר לטוב, ששם יש כבר נקודה של נשמתן חרותן, ולאור הענין מובן איך יש דמעות ממש כי כאשר ממליך השם ונכנס בלבו הכרה שאין חוץ ממנו כלל וכל מה שחוץ ממנו הוא עבודה זרה רח"ל, ואז כאשר אומר 'ברוך שם' ורואה ריחוקו שהוא כעובד ע"ז, כמבואר בסוף התורה במ"ש אל תפנו אל האילים, בהתבונות הדעת בכל מי שקורא ק"ש יביא לנהר של דמעות, ועי"ז מכניע הדמיון והעצבות שמכסים על האמונה ועל ע' פנים.

בבבבייה בק"ש יוכל להכניע גם שאר המדות הרעות

טז) מוסיף להודיע שעניין הדמעות קשור לעניין הי"ב שבטים ואותיות שמותיהם - מ"ט שערים וזה שמבאר שם בהתורה הנ"ל ששנים עשר תבות שבשמע וברוך שם הם כנגד שנים עשר שבטי י"ה כי עקר קריאת שמע נתגלה על-ידי שנים עשר שבטי י"ה עם יעקב אביהם שפלו מכלם כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פרק צח) על פסוק (בראשית מט) ויקרא יעקב לבניו וכו' שבקש לגלות את הקץ וכו' אמר שמא יש בכם וכו' פתחו ואמרו שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד כשם שאין בלבד אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד פתח יעקב ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

נמצא שעקר קריאת שמע נתגלה על-ידי יעקב ובניו שפלו מהם שהם שנים עשר שבטי י"ה. הינו כנ"ל כי שנים עשר תבות שבקריאת שמע הם כנגד שנים עשר שבטי י"ה כי עקר הקריאת שמע נתגלה על ידם כנ"ל ועל-ידי זה הכניעו זממת מצרים עד שזכו ישראל לעמוד בנסיון בצרוף בהתאווה הזאת ולצאת משם בשלום ולקבל את התורה בשבועות בחינת שבועים פנים לתורה וכנ"ל:

גם בזה יש ענין פנימי ומכוון שהוא למעשה, כי כמו שיש נסיון של תאוה הכללית, הרי יש נסיון אח"כ בממון כבוד אכילה שנשאר רע עין וכו', והרי כלל טבעי הנפש שבהם כל המידות וכל דרכיהם.

וכמבואר שי"ב השבטים הם י"ב טבעי הנפש בס' יצירה ומבואר במפרשים איך נעשה מזה בחי' ע' נפש של בית יעקב, היינו ע' מידות ודרכים של מידות טובות נגד ע' מידות הרעות, שזה אור ע' פנים של תורה, הרי זה כח הכנעת המידות בכל דבר, ויש שיכול לבכות רק על נסיונות קשים ומרים שהוא תכלית השאול, הרי מוסיף שבאמת יש לבכות על כל הי"ב טבעיים, לצעוק שגם זה מסתיר אחרות השם, ולפי מה שמכיר גדול ההסתרה ולפי מה שמתעורר בעת קבלת עול אמונה בק"ש והתבודדות, כך יצליח להכניע כל המידות רעות.

הארכנו בביאור הלכה זו מכמה טעמים; א. אין דרך להבין הענין בלי ביאור ארוך. ב. בזה מתגלה יסוד הצלת נפשינו, שנזהר מאד מהדמיונות שגורמים שאין מקבלים דברי רבינו כראוי, ונבחין אם קבלנו עצה וחיות או משהו השתבש. ג. מגלה שהיסוד ובהחינה שהכל עומד על זה הוא מחשבות של אחרות השם, להיכלל בהשי"ת להבחין ולהרגיש ענין זה שיהיה בו יסוד של כיוון דרך, והרי הלכה זו הוא הלכות ק"ש, ור' נתן תמיד מאריך בענין אמונה, והרי בהל' ק"ש בוודאי מגלה יסוד ושורש אור האמונה בתוך הכלי שנוכל לצייר אור האמונה כראוי כאשר מתחילים ומשתוקקים כל הלילה אש המזבח תוקד בו, ובבוקר וכו', ועי"ז יהיה לנו עצה לכל הנסיונות לזכות לע' פנים, לנשמה חרשה, שומביא ברכה וחיים.